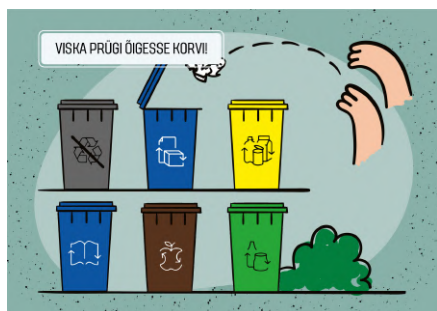

Kolmas peatükk. MIKS JA MIDA SORTEERITAKSE?

Kui toota kogu aeg uusi asju juurde, siis saavad otsa maakera varud.

1. Kui toota kogu aeg uusi asju juurde, siis saavad otsa maakera varud.

- Loodusvarad saavad lõpuks otsa, kui neist kogu aeg uusi asju toota.
- Loodusvarad on näiteks vesi, mets, metallimaak, nafta.
- Kui taaskasutame ja töötleme ümber neid asju, mis on juba olemas, siis säilivad maavarad ja Maa ei muutu hiiglaslikuks prügimäeks.

2. Viska prügi õigesse korvi!

- Kahjuks jõuab seni prügi ringlusse vähe, aga meie saame seda muuta!
- Keskmise Eesti inimene tekitas 2018. aastal 406 kg prügi ja sellest läks ringlusse ainult 58 kg. Ülejäänud 348 kg viidi prügimäele või põletati soojusenergia saamiseks.
- Et jäätmed ringlusse võtta, tuleb prügi sorteerida. Sorteeeri see kuue konteineri vahel: biojätmed; klaaspakend; plast- ja metallpakend, joogikartong; papp- ja paberpakend; vanapaber; segaolmejäätmed.

3. Biojätmed.

- Biojätmed on näiteks aia- ja haljastus-, toidu- ja sööklajajätmed, õuna- südamed, banaani- ja kartulikoored, kuivanud lilled, kohvipaks.
- Biojätmed saame saata tagasi loodusesse ja nii saab neist uuesti muld. Sellist ringi nimetatakse kompostimiseks.

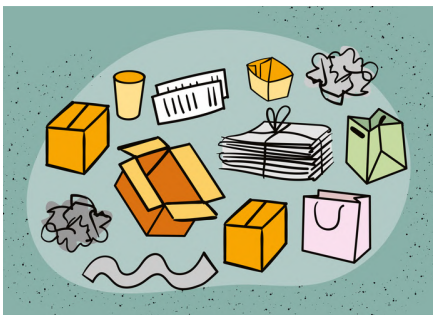
4.
Klaaspakend.

- Klaaspakendiks on klaasist pudelid ja purgid. Need võib klaaspakendi konteinerisse visata koos kaane ja korgiga.

5.
**Plast- ja metallpakend,
joogikartong.**

- Siia pane jogurtitops, metallist konservikarp, mahla- ja piimapakk, juustupakend jm pakend. Loputa märdunud pakendid enne üle!

6.
Papp- ja paberpakend.

- Siia sobivad pappkastid ja -karbid, paberkotid jm puhtad paberpakendid, ümbrikud. Ajalehed, ajakirjad ja vihikud pane eraldi vanapaberi konteinerisse.

7.
Segaolmejätmed.

- Siia konteinerisse käivad need asjad, mis mujale enam ei sobi: katkised riided, kassiliiv, mähkmed.

- Proovi olmeprügikast jätta võimalikult tühjaks, sest selle sees olevatest asjadest ei saa enam kunagi midagi!

8. Sorteerida saab igaüks.

- Jäätmeid saab sorteerida igaüks – kui taaskasutame ja töötleme ümber neid asju, mis on juba olemas, siis säilivad maavarad ja Maa ei muutu hiiglaslikuks prügimäeks.

9. Mida päriselt prügikasti visatakse ja kuidas sorteeritakse?

- Vaadake koos videot "[Jälg. Prügi sorteerimine](#)" (kestus 7:21 min). Pärast vaatamist palu lastel pinginaabriga arutada, mis tundeid video tekitas?
- Täiendavalt võite (vanemate klassidega) vaadata videost "[Jälg. Sorteerimine](#)", mida prügiga edasi tehakse (kestus 10:48 min).

KATSE. Viska õigesse korvi!

- Palu lastel kaasa võtta meelepärane vahepala ja sobilik söömisvahend. Näiteks jogurt, õun, müslibatoon, šokolaad, juustupulgad, võileib jne.
- Palu vahepalad välja võtta ja ära süüa. Kui kõik on süüa, sorteerige järele jäänud jäätmed klassi konteineritesse ja arutlege, mis kuhu sobib.
- Selgub, et neist väikestest vahepaladest tekkis päris suur hulk prügi, mis tuleb suunata ringlusesse või visata segaolmejäätmetesse.
- Anna õpilastele järgmiseks korraks ülesanne võtta kaasa sama vahepala, aga pakkida koos vanematega see nii, et ei tekiks ühekordset pakendit.
- Järgmises tunnis võite vaadata videot "[Jälg. Pakendivaba poodlemine](#)" (algusega 6:03).

IDEE! Vii teema kinnistamiseks klassis läbi arutlusring - selle ühe osana prindi kahepoolset välja peatükkide "Väikeprügi" ja "Miks ja mida sorteeritakse?" kohta käivad **hallid vestluskaardid**.